

2. ÜNİTE ÖRNEK SORULAR

Adı & Soyadı :
Sınıfı :

Soruların telif hakkı
Milli Eğitim Bakanlığına aittir.

1. Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda:

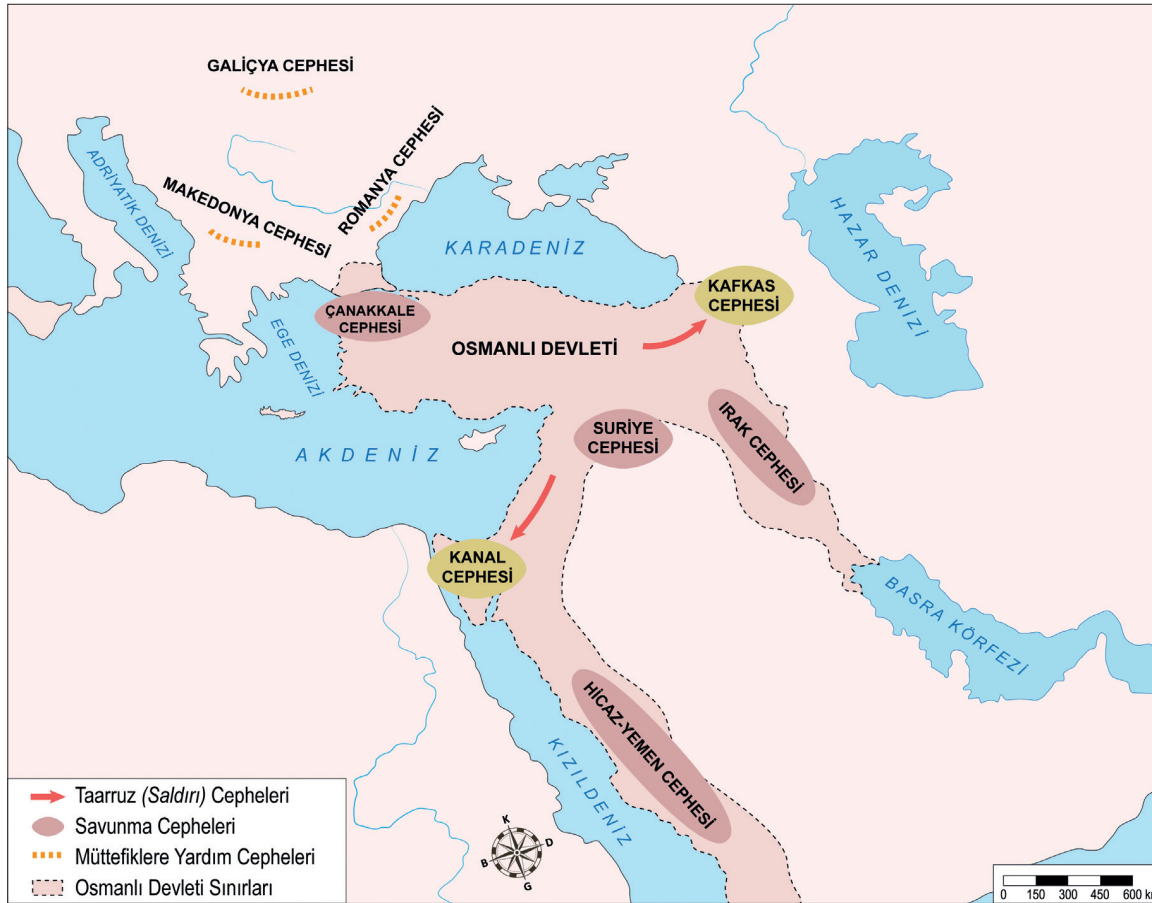
- I. Sınırlar yeniden çizilmiştir.
- II. Milletler Cemiyeti kurulmuştur.
- III. İmparatorluklar yıkılmış yerine ulus devletler kurulmuştur.
- IV. Ülkeler ve şehirler harap olmuştur.

Birinci Dünya Savaşı'nın yukarıdaki sonuçlarından hangileri savaş sonunda toprak kayıplarının yaşandığına kanıt gösterilebilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) I, II ve IV. D) II, III ve IV.

(MEB Ekim 2018)

2. Aşağıdaki haritada Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda mücadele ettiği cepheler gösterilmiştir.

Haritadaki bilgilere göre,

- I. Yeni cephelerin açılmasıyla savaş geniş bir alana yayılmıştır.
- II. Osmanlı Devleti savunma cephelerinde büyük kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kalmıştır.
- III. Osmanlı Devleti sınırları dışında da savaşmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve III. C) II ve III. D) I, II ve III.

(MEB Kasım 2018)

3. I. Dünya Savaşı'nda devletler İttifak ve İtilaf olmak üzere iki gruba ayrılmıştır.

İttifak (Bağlaşma) Devletleri	İtilaf (Anlaşma) Devletleri
Savaştan önce: Almanya, Avusturya-Macaristan, İtalya. Savaş sırasında: Osmanlı Devleti ve Bulgaristan katıldı.	Savaştan önce: İngiltere, Fransa, Rusya. Savaş sırasında: İtalya, ABD, Sırbistan, Yunanistan, Japonya, Brezilya, Portekiz ve Romanya bu gruba katıldı.

Verilen tabloya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Savaş başladıktan sonra her iki gruba da başka devletlerden katılım olmuştur.
B) Devletler başka devletlerle anlaşarak güç dengesi oluşturmaya çalışmıştır.
C) Birinci Dünya Savaşı'na en son dahil olan devlet Rusya olmuştur.
D) Savaş sırasında taraf değiştiren devletler olmuştur.

(MEB Kasım 2018)

4. Trakya Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, Rumların bölgede yaptıkları isyanlara ve Yunanların işgaline karşı kurulmuştur. Bölgenin kültürel, ekonomik, nüfus bakımından Türklere ait olduğunu tarihi belgelerle ispatlamak için çalışmalar yapmıştır. Edirne'de iki defa kongre yaparak silahlı direniş kararı almış, gerekirse yerli halktan asker toplanabileceğini ilan etmiştir.

Buna göre Trakya Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti,

- I. Bölgenin Türklere ait olduğunu ispat etmeye çalışmıştır.
II. Bölgesel nitelikte kongreler yapmıştır.
III. İşgallere karşı silah kullanılabileceğini belirtmiştir.
IV. Askere alma işlemlerini zorunlu hale getirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) II ve III. C) I, II ve III. D) I, II, III ve IV.

(MEB Aralık 2018)

5. 12 Ocak 1920'de Mebusan Meclisi, İstanbul'da çalışmalarına başlamış ve 17 Şubat 1920'de Misakımillî Kararları tüm dünyaya ilan edilmiştir. Ancak İtilaf Devletleri Misakımillî Kararları'nın kabulünden rahatsız olmuştur. 16 Mart 1920'de İngilizler, toplantı halinde olan Mebusan Meclisi'ni basmış ve dağıtmıştır.

Bu metinde verilen bilgilere göre İtilaf Devletlerinin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) İstanbul Hükûmeti'ne yardım etmeyi
B) Millî iradeyi ortadan kaldırmayı
C) Misakımillî'yi kabul ettirmeyi
D) Yeni bir meclis oluşturmayı

(MEB Aralık 2018)

6. Mustafa Kemal Paşa Havza'ya ulaştıktan sonra halkla toplantı yapmış, toplantı sonunda Havza Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin açılmasını sağlamıştır. Mustafa Kemal Paşa, Havza'dan kolordu komutanlarına gizli bir telgraf göndermiştir. Bu telgrafta, Anadolu'da yaşanan işgallerin mitingler yapılarak ve İtilaf Devletleri ile Osmanlı Hükûmetine telgraflar çekilerek protesto edilmesini istemiştir. Bu telgraftan sonra yurdun birçok yerinde mitingler düzenlenmiştir.

Bu metinden Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Örgütleyiciliği B) Vatanseverliği C) Açıksözlülüğü D) Liderliği

(MEB Ocak 2019)

7. Wilson İlkeleri'ne göre Osmanlı Devleti'nin Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerine kesin egemenlik hakkı tanınacak, Türk olmayan milletlere de kendi kendini yönetme hakkı verilecekti. Ancak İngilizlerden destek alan Yunan askerleri 15 Mayıs 1919'da İzmir'e çıkarma yaptılar ve İzmir'i işgal ettiler. İşgalden sonra Yunanistan'dan İzmir'e gemilerle Rum göçmenleri taşıdılar.

Buna göre Yunanlıların İzmir'e Rum göçmenleri taşıma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savaş tazminatı almak
B) Ekonomiyi canlandırmak
C) Halkın güvenliğini sağlamak
D) İzmir'de çoğunluğu sağlamak

(MEB Ocak 2019)

8. Misakımillî'de alınan,

- İşgal altındaki Arap halkları, özgürce verecekleri oylarla kendi geleceklerine kendileri karar vermelidir.
- Kendi istekleriyle ana vatana katılmış olan Kars, Ardahan ve Batum için gerekirse tekrar halk oylaması yapılabilir.
- Batı Trakya'nın durumu, orada yaşayan halkın serbestçe verecekleri oylarla belirlenmelidir.

kararlarından hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kapitülasyonlara karşı çıkıldığına
B) Halkın kararına saygı duyulduğuna
C) Uluslararası eşitlik ilkesine vurgu yapıldığına
D) Türk yurdunun sınırlarının çizildiğine

(MEB Şubat 2019)

9. Erzurum Kongresi'nde alınan,

- Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
- Kuva-yı Milliye'yi tek kuvvet olarak tanımak ve millî iradeyi hakim kılmak esastır.
- Manda ve himaye kabul edilemez.

kararlarından hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yönetim sisteminin değiştirileceğine işaret edilmiştir.
- B) Osmanlı Hükûmeti'nin denetlenmesi amaçlanmıştır.
- C) "Vatanın bütünlüğü" ilkesine vurgu yapılmıştır.
- D) "Tam bağımsızlık" ilkesi dile getirilmiştir.

(MEB Mart 2019)

10. Sevr Antlaşması'nın bazı maddeleri aşağıda verilmiştir:

- Zorunlu askerlik kaldırılacak, asker sayısı sınırlandırılacak ve ordunun ağır silahı olmayacak.
- Boğazlar; içinde Türklerin bulunmadığı uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecek, savaş zamanı dahi bütün gemilere açık olacak.
- Kapitülasyonlardan bütün devletler faydalanacak.
- Azınlıkların hakları genişletilecek.

Bu maddelerden hareketle Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Azınlıklar müslüman halk ile eşit hale getirilmiştir.
- B) Ekonomik bağımsızlığı yok sayılmıştır.
- C) Askerî gücü yok edilmek istenmiştir.
- D) Egemenlik hakları zedelenmiştir.

(MEB Nisan 2019)

11. I. Dünya Savaşı sırasında İtilaf Devletlerinin Çanakkale Cephesi'ni açmalarının amaçları şunlardır:

- İstanbul'u işgal ederek Osmanlı Devleti'ni teslim almak.
- Karadeniz'i geçerek Ruslara yardım götürmek.
- Savaşa girmeyen devletleri kendi yanlarında savaşa çekmek.

Bu amaçlar dikkate alındığında,

- I. Rusya'nın henüz İtilaf Devletlerine katılmadığı
- II. Osmanlı Devleti'nin stratejik açıdan önemli bir konumda olduğu
- III. İtilaf Devletlerinin savaşı kısa sürede bitirmeyi hedeflediği

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

(MEB Mayıs 2019)

12. Aşağıda Mondros Ateşkes Antlaşması'nın bazı maddeleri verilmiştir:

- Sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması için gerekli askerlerin dışında Osmanlı ordusu terhis edilecektir.
- İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit eden stratejik noktaları işgal edebilecektir.
- Boğazlar açık olacak ve İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecektir.
- Tüm telsiz ve telgraf hatlarının kontrolü, Toros tünelleri ve bütün demiryollarının denetimi İtilaf Devletlerine bırakılacaktır.

Bu maddelerden hareketle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Anadolu'da çıkabilecek azınlık isyanlarının engellenmesi
B) Haberleşme ve ulaşımın kontrol altına alınması
C) Anadolu ve Rumeli bağlantısının kesilmesi
D) Osmanlı Devleti'nin savunmasız bırakılması

(MEB Ekim 2019)

13.

İlk adımla başlayan büyük yürüyüş 100. yılında

100
MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

1918

■ **30 EKİM**
Mondros Mütarekesi imzalandı.

1919

■ **13 KASIM**
Savaşta geçit verilmeyen düşman gemileri Çanakkale Boğazı'nı geçerek İstanbul'a demirledi.

■ **17-18 MART**
Rumlar, 17-18 Mart 1919'da Samsun'a asker çıkaran İngilizleri de arkalarına alarak Mondros Ateşkesi'nin 7. maddesi gereği bölgeyi İtilaf Devletlerinin işgaline açmak istedi.

16 Mayıs 1919

■ **16 MAYIS**
Bölgede asayiş sağlama için 9. Ordu Müfettişi olarak görevlendirilen Mustafa Kemal, kurtuluş mücadelesi planlarıyla Samsun'a doğru yola çıktı.

■ **15 MAYIS**
İzmir işgal edildi.

■ **21 NİSAN**
Türk halkı, Rumlara karşı kendisini savunmak için teşkilatlanmaya başlayınca İngiliz Yüksek Komiserliği, İstanbul Hükûmeti'ne bir nota vererek bölgedeki gerilimin yatıştırılmasını, Rumlara karşı yapılan saldırıların önlenmesini istedi.

Verilen görselden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İngilizler Anadolu'daki Rumlara destek olmuşlardır.
B) Milli Mücadelenin gerekçesi ve yöntemi kararlaştırılmıştır.
C) Mustafa Kemal bağımsızlık amacıyla Samsun'a çıkmıştır.
D) Mondros Ateşkes'i sonrası Anadolu'da işgaller yaşanmıştır.

(MEB Kasım 2019)

14. Osmanlı Devletinin I. Dünya Savaşı'nda mücadele ettiği bazı cepheler aşağıda tabloda verilmiştir:

Kanal Cephesi	Kafkas Cephesi
<p>Nedeni: Osmanlı Devleti bu cephede İngilizlerin elinde bulunan Mısır'ı geri almak ve Süveyş Kanalı'nın kontrolünü ele geçirip İngiltere'nin sömürgeleriyle olan bağlantısını kesmek için saldırıya geçmiştir.</p> <p>Sonuç: İngilizler'in güçlü bir orduya sahip olmaları, çölün aşırı sıcakları ve susuzluk nedeniyle Osmanlı ordusu yenilmiştir.</p>	<p>Nedeni: Osmanlı Devleti Rusların kontrolündeki Bakü petrollerini ele geçirmek ve Orta Asya'daki Türkleri kendi çatısı altında birleştirmek amacıyla saldırıya geçmiştir.</p> <p>Sonuç: Osmanlı Devleti kış şartları ve aşırı soğuklar nedeniyle bu cephede ağır kayıplar vererek geri çekilmiştir.</p>

Buna göre verilen cephelerin benzer özellikleri arasında,

- I. Taarruz harekâtında bulunulmuştur.
- II. Kaybedilmelerinde doğa koşullarının da etkisi olmuştur.
- III. Daha önce kaybedilen topraklar geri alınmak istenmiştir.

durumlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III. C) I ve II. D) I, II ve III.

(MEB Kasım 2019)

15. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'nun bazı bölgelerinde millî varlığa karşı zararlı cemiyetler kurulmuştur. Bu cemiyetlerin bazılarının, kuruluş nedenleri ve etkinlikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Mavri Mira	Etnik-i Eteryâ ve Pontus Cemiyetleri
Yunan Hükümeti için çalışan ve Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurma amacı taşıyan cemiyet bu amaç doğrultusunda Trakya, İstanbul ve Batı Anadolu'yu Yunanistan'a katmayı hedefliyordu.	Karadeniz'de Samsun-Trabzon merkezli bir Pontus Rum Devleti kurmayı amaçlayan bu iki cemiyete mensup olan yerli Rumlar silahlı olarak eşkıyalık yapmış ve Yunan ordularını desteklemiştir.

Bu bilgilere göre sözü edilen cemiyetlerle ilgili,

- I. Milliyetçilik fikri doğrultusunda hareket ettikleri
- II. Anadolu'daki Türk varlığını yok saydıkları
- III. Tüm azınlıkları tek çatı altında toplamaya çalıştıkları

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

(MEB Kasım 2019)

16. Reis Bey başını salladı:

“Elbette. En mühimi de etrafınıza Kuvayımilliye’nin çete olmadığını, Kurtuluş Ordusu’nun çekirdeği olduğunu yaymaktır. Eli silah tutanlar gider katılır, kalanlar da karınca kararınca para ve mal yardımında bulunur. Aranızda bir heyet kurun; üç beş kuruş, bir kalıp sabun, bir çift çorap, bir çaputun bile değeri vardır. Toplayın, verin. Önümüz kış. Düşman boyuna ilerliyor. Yakında büyük çarpışmalar başlayacak. Ne kadar kuvvetli olursak o kadar dayanabiliriz. Dayandıkça da derlenip toparlanırsınız...”

“Küçük Ağa” romanından alınan bu parçadan hareketle Kuvayımilliye birlikleri ile ilgili,

- I. İhtiyaçlarını halktan karşılamaktadır.
- II. Düşmanı yurttan atacak güçtedir.
- III. Halktan oluşan direniş kuvvetleridir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

(MEB Kasım 2019)

17. Mustafa Kemal Paşa, hazırlamış olduğu Amasya Genelgesi’ne ait taslak için; Ali Fuat Bey, Rauf Bey, Refet Bey ve Erzurum’da bulunan Kazım Paşa’nın da görüş ve onayını almıştır. Tarihe Amasya Genelgesi olarak geçen bu ihtilal beyannamesinin öne çıkan maddeleri ise şunlardı:

- Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- Osmanlı hükûmeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.
- Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Metne göre Amasya Genelgesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı hükûmet üyeleri değiştirilmiştir.
- B) Milli Mücadele’nin gerekçesi belirtilmiştir.
- C) Genelge kararları kişisellikten çıkarılmıştır.
- D) Milli Mücadelenin yol haritası belirlenmiştir.

(MEB Kasım 2019)

18. Mustafa Kemal Paşa, Erzurum Kongresi’nin açılış konuşmasında ulusal egemenliğe dayanan bir millet meclisi meydana getirilmesi ve gücünü millettten alacak bir hükûmetin kurulması gerektiğinden bahsetmiştir.

Buna göre kongrenin aşağıdaki kararlarından hangisinin bu doğrultuda alındığı söylenebilir?

- A) Manda ve himaye kabul edilemez.
- B) Millî sınırları içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.
- C) Kuvâ-yı Millîye’yi etkin ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır.
- D) Hristiyan azınlıklara siyasi hâkimiyet ve sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.

(MEB Mart 2020)

19. Aşağıdaki tabloda Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda kendi sınırları içinde savaştığı bazı cepheler ve bu cephelerin açılma nedenleri verilmiştir.

Cephe	Açılma Nedeni
Çanakkale Cephesi	İtilaf Devletlerinin, müttefiki olan Rusya'ya yardım götürmek istemesi
Kanal Cephesi	İngiltere'nin, sömürgeleriyle olan bağlantısının kesilmek istenmesi
Irak Cephesi	İngiltere'nin, Musul petrollerine sahip olmak ve Rusya'ya Kafkasya üzerinden yardım götürmek istemesi

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İngiltere ile farklı cephelerde savaş yapılmıştır.
- B) Osmanlı Devleti, Kanal Cephesi'nde başarılı olmuştur.
- C) Osmanlı Devleti, coğrafi olarak önemli bir konumdadır.
- D) Cephelerin açılmasında ekonomik nedenler de etkilidir.

(MEB Nisan 2020)

20. İtilaf Devletleri Mondros Mütarekesi'nin 7. maddesini bahane ederek Anadolu'yu işgale başlamışlardı. Buna karşılık Mustafa Kemal 1919 yılında Havza Genelgesi'nde bu işgallerin protesto edilmesini, mitingler yapılmasını fakat bu faaliyetlerde azınlıklara kötü davranılmaması gerektiğini belirtmişti.

Buna göre Mustafa Kemal'in aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Azınlıklara ayrıcalık tanımayı
- B) Halkta millî bilinci uyandırmayı
- C) İşgallerin genişlemesini önlemeyi
- D) İşgallere karşı kamuoyu oluşturmaya

(MEB Nisan 2020)

21. "Temel ilke, Türk milletinin haysiyetli ve şerefli bir millet olarak yaşamasıdır. Bu ilke, ancak tam istiklale sahip olmakla gerçekleştirilebilir. Ne kadar zengin ve bolluk içinde olursa olsun, istiklalden yoksun bir millet, medeni insanlık dünyası karşısında uşak olmak mevkiinden yüksek bir muameleye layık görülemez. Yabancı bir devletin koruyup kollayıcılığı kabul etmek, insanlık vasıflarından yoksunluğu, güçsüzlük ve miskinliği itiraftan başka bir şey değildir. Gerçekten de bu seviyesizliğe düşmemiş olanların, isteyerek başlarına bir yabancı efendi getirmelelerine asla ihtimal verilemez."

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözünden hareketle,

- I. Manda ve himaye altında olmayı acizlik olarak kabul etmiştir.
- II. Bağımsızlığın zenginlik ve güçle gerçekleştirilebileceğini savunmuştur.
- III. Saygın ve onurlu yaşama tam bağımsızlıkla kavuşulabileceğini belirtmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

(MEB Nisan 2020)

22. Osmanlı Mebusan Meclisi'nde alınan Misakımillî kararlarından bazıları şunlardır:

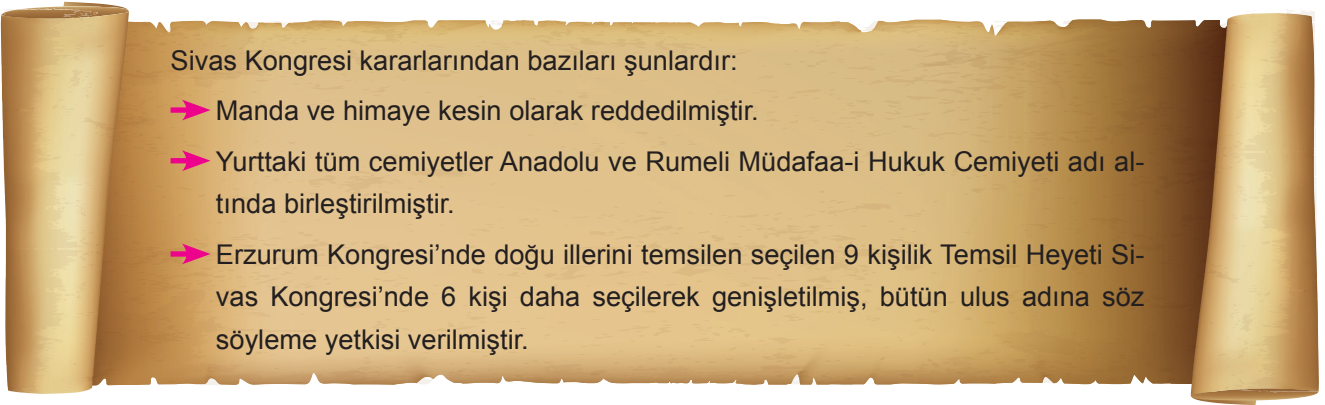
- Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandığı sırada işgal edilmemiş olan bölgelerin tümü, ayrılmaz bir bütündür.
- Batı Trakya'nın durumu, orada yaşayan halkın serbestçe vereceği oylarla belirlenmelidir.
- Tam bağımsızlığın sağlanabilmesi için millî ve ekonomik gelişmemizi engelleyen her türlü siyasi, adli ve mali sınırlamalar kaldırılmalıdır.

Buna göre Misakımillî ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kapitülasyonlara karşı çıkmıştır.
- B) Türk yurdunun sınırları belirlenmiştir.
- C) Ulusal egemenliğe vurgu yapılmıştır.
- D) Batı Trakya'nın geleceği, halkın iradesine bırakılmıştır.

(MEB Nisan 2020)

23.

Kongre kararlarına göre,

- I. Temsil Heyeti bütün vatani temsil eder hâle getirilmiştir.
- II. Ulusal örgütlenme tüm vatani kapsayacak şekilde genişletilmiştir.
- III. Tam bağımsızlık hedeflenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

(MEB Nisan 2020)

24. 23 Nisan 1920'de açılan TBMM; ulusal bağımsızlığı öngördüğü için İtilaf Devletleri'ni, ulusal egemenliği öngördüğü için de Osmanlı yönetimini rahatsız etmiştir. Bu rahatsızlıktan dolayı İstanbul Hükûmeti ve İtilaf Devletleri, Türk halkını TBMM'ye karşı kışkırtmış; bu da Anadolu'nun dört bir yanında isyanların çıkmasına neden olmuştur. Bu isyanlar yeni kurulan TBMM için bir otorite sınavı olmuş ve sonuçta TBMM, ayaklanmaları bastırmayı başarmıştır.

Buna göre,

- I. TBMM'yi yıpratmak için girişimlerde bulunulmuştur.
- II. Ayaklanmaların bastırılması TBMM'nin otoritesini sağlamlaştırmıştır.
- III. İstanbul Hükûmeti ve İtilaf Devletleri TBMM'nin karşısında yer almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

(MEB Nisan 2020)

25.

ERZURUM KONGRESİ

Toplanma Amacı	Doğu Anadolu'da kurulmak istenen Ermeni Devleti'ne karşı mücadele etmek
Alınan Kararlardan Bazıları	<ul style="list-style-type: none"> Her türlü yabancı işgaline karşı Osmanlı Hükûmeti'nin dağılması durumunda hep birlikte direniş ve savunma yapılacaktır. Hristiyan azınlığa, siyasi egemenliğimizi ve sosyal dengemizi bozucu ayrıcalık verilemez. Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz. Manda ve himaye kabul olunamaz.

Buna göre Erzurum Kongresi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İstanbul Hükûmeti ile birlikte hareket edilmiştir.
- B) Tüm yurdu ilgilendiren kararlar alınmıştır.
- C) Toplanış amacı bakımından bölgeseldir.
- D) Tam bağımsızlık ilkesi vurgulanmıştır.

(MEB Mayıs 2020)

26. 23 Nisan 1920'de açılan Büyük Millet Meclisi bir savaş meclisi olmasından ötürü yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin tümünü kendinde toplamıştır. Üyeleri tamamen Türklerden oluşan mecliste farklı düşüncelere sahip milletvekilleri olmasına rağmen partileşme olmamış, bütün milletvekilleri millî iradeye saygılı bir şekilde, görüşlerini özgürce ifade edebilmiş, ülkenin çıkarlarını savunma konusunda birleşmişlerdir. Bununla birlikte Meclis, işgalcilerin ve İstanbul'daki yönetimin baskılarına boyun eğmeden millî çıkarları korkusuzca savunmuş; karşılaştığı pek çok sıkıntıya rağmen çalışmasını bir an bile durdurmamıştır.

Buna göre Büyük Millet Meclisinin,

- I. olağanüstü yetkilere sahip
- II. demokratik
- III. millî

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

(MEB Mayıs 2020)

27. Temsil Heyeti adına Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmeti adına ise Bahriye Nazırı Salih Paşa'nın katıldığı Amasya Görüşmelerinde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- Vatanın bütünlüğünün ve bağımsızlığının korunması esastır.
- Müslüman olmayan topluluklara siyasi ve sosyal dengemizi bozacak haklar verilmeyecektir.
- Mebusan Meclisi açılacak ve milletvekili seçimleri serbestçe yapılacaktır.

Buna göre Amasya Görüşmeleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Millî iradenin yönetime yansıtılması amaçlanmıştır.
- B) İstanbul Hükûmeti, Temsil Heyetini resmen tanımıştır.
- C) Toplumda kültürel birlikteliğin sağlanmasına çalışılmıştır.
- D) Bağımsızlığı tehdit edecek tüm girişimlere karşı çıkılmıştır.

(MEB Mayıs 2020)

28. Mondros Ateşkes Antlaşması Sonrası Yaşanan İşgaller Karşısında

İstanbul Hükûmeti'nin Görüşü	Halkın Görüşü
Damat Ferit Hükûmeti'ne göre işgaller geçiciydi. Bu nedenle işgallere karşı sessiz kalınmalıydı. İtilaf Devletlerini kızdıracak tutum ve davranışlardan kaçınılmalıydı. Barış antlaşması imzalanıncaya kadar İtilaf Devletlerine karşı uzlaşmacı bir politika izlenmeliydi.	Türk halkı, vatanını korumak ve bağımsızlığını elde etmek için harekete geçti. Ülkenin çeşitli yerlerinde halk, cemiyetler kurarak ülke topraklarının işgal edilmesini telgraflar çekerek ve mitingler düzenleyerek protesto etmeye başladı. Aynı zamanda işgalcilere karşı vatan topraklarını savunmak için silahlı direniş kuvvetlerini kurdular.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) İstanbul Hükûmeti ile halk arasında görüş ayrılığı vardır.
- B) Türk halkı vatan topraklarını korumak için teşkilatlanmıştır.
- C) Ülkenin kurtuluşu için bağımsızlık anlayışından uzak fikirler vardır.
- D) İstanbul Hükûmeti'ne göre milletin istiklalini milletin kararı kurtaracaktır.

(MEB Mayıs 2020)

29. Mustafa Kemal, Millî Mücadele Dönemi'nde basın-yayın kuruluşlarına ayrı bir önem veriyordu. Özellikle halkın Millî Mücadele etrafında teşkilatlanmasında basın-yayın kuruluşları ayrı bir önem arz ediyordu. Millî Mücadele'ye karşı olan azınlıklar ve İstanbul Hükûmeti ellerindeki basın gücünü sonuna kadar kullanıyor ve Millî Mücadele'yi yıpratmak için her türlü yalan haberi Anadolu'nun en ücra kasabalarına kadar ulaştırıyordu. Bu ortamda halkın Millî Mücadele etrafında birleşmesi için doğru haber alması gerekiyordu. Bu nedenle Mustafa Kemal ilk olarak 14 Eylül 1919'da İrade-i Millîye gazetesinin, 10 Ocak 1920'de Hâkimiyet-i Millîye gazetesinin, 6 Nisan 1920'de ise Halide Edip ve Yunus Nadi ile birlikte Anadolu Ajansının kurulmasına katkı sağladı. Mustafa Kemal bu girişimleri ile hem milleti ortak düşünceler etrafında birleştirmiş hem de Millî Mücadele Dönemi'nde alınmış olan bazı kararların millete ulaşmasını sağladı.

Buna göre basın-yayın kuruluşlarının Millî Mücadele'ye katkıları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Millî Mücadele lehine kamuoyu oluşturmuşlardır.
- B) Halkın örgütlenmesini sağlamak için çalışmışlardır.
- C) Millî birlik ve beraberliğin sağlanmasında etkili olmuşlardır.
- D) Millî Mücadele'nin haklılığını uluslararası yayınlarla savunmuşlardır.

(MEB Mayıs 2020)

30. Aşağıda Birinci Dünya Savaşı sırasında devletlerin durumunu gösteren harita verilmiştir.

Verilen haritadan,

- I. Askerî üstünlük İtilaf Devletlerindedir.
- II. Devletler arasında bloklaşmalar görülmektedir.
- III. Denizlerde hâkimiyet, İttifak Devletlerinin elindedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I, II ve III.

(MEB Ocak 2021)

31. Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti Sivas Valisi Reşit Paşa'nın eşi Melek Reşit Hanım ve arkadaşları tarafından Sivas'ta kurulmuş, kısa sürede Anadolu'nun çeşitli şehirlerinde merkeze bağlı birçok şubesi açılmıştır. Düşman işgallerini büyük bir hassasiyet ve dikkatle izleyerek İtilaf Devletleri ve İstanbul Hükûmeti'ne karşı zaman zaman protestonameler yayımlayan, millî orduya para ve mal yardımı kampanyaları açan, Millî Mücadele için Anadolu'ya geçenlere kutlama mesajları gönderen bu cemiyet, Türk kadınlığının iftihar edeceği büyük hizmetler görmüştür. Cemiyet, Atatürk'ün büyük takdirini kazanmıştır.

Buna göre Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bölgesel kurtuluşu hedeflemiştir.
- B) Millî Mücadele'ye katılımı teşvik etmiştir.
- C) Örgütlü bir şekilde faaliyette bulunmuştur.
- D) Ordunun ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmıştır.

(MEB Ocak 2021)

32.

I. Dünya Savaşı Öncesi Avrupa (1914)

I. Dünya Savaşı Sonrası Avrupa (1918)

Bu görsellerden hareketle I. Dünya Savaşı sonrası durumla ilgili,

- I. Avrupa'nın siyasi haritası değişmiştir.
- II. Almanya sınırlarını genişletmiştir.
- III. Yeni devletler kurulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

(MEB Şubat 2021)

33. Aşağıda Şevket Süreyya Aydemir'in "Tek Adam" adlı eserinden bir alıntı yapılmıştır:

"Mustafa Kemal, Erzurum Kongresi'ne katılmak üzere Sivas üzerinden Erzurum'a ulaştı. Mustafa Kemal'e padişahın saray başkatipliğinden memuriyetine son verildiği için İstanbul'a dönmesi bildirildi. Mustafa Kemal ise aynı gün görevlerinden ve askerlik görevinden istifa ettiğini bildirdi. Diğer bir deyişle "Sineyimillete döndü." Mustafa Kemal artık bir sivildir. Bu durumda Mustafa Kemal'in en büyük destekçisi Kâzım (Karabekir) Paşa olur. 'Emrinizdeyim paşam. Ben, subaylarım, erlerim, kolordum hepimiz emrinizdeyiz.' diyerek Mustafa Kemal'e bağlılığını bildirir. O an hem Mustafa Kemal'in hem de Millî Mücadele'nin tarihinde kader tayin edici bir andır."

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kazım Karabekir, askeri görev ve yetkilerini Mustafa Kemal'e devretmiştir.
- B) Yaşanan gelişmeler nedeniyle Erzurum Kongresi toplanamamıştır.
- C) Mustafa Kemal'in liderlik özelliği ön plana çıkmıştır.
- D) Millî Mücadele süreci Erzurum'da başlamıştır.

(MEB Şubat 2021)

34. Aşağıdaki metinde Amiral Bristol Raporu'ndan bir kesit yer almaktadır:

"...İngiliz Hükûmeti liderlerinin kamuoyu önünde verdikleri demeçlerde, İzmir ve çevresindeki bölge nüfusunun çoğunluğunun Rum olduğu, dolayısıyla Yunan koruyuculuğu altında bulunması gerektiği ile ilgili iddialar, gerçeklerle bağdaşmamaktadır. Bazı kıyı kentlerinde, örneğin Ayvalık ve benzeri yerlerde yaşayanların çoğu Rum'du ama bunların çevresindeki bölgeler neredeyse tamamen Türk'tü. İzmir kentinde bile en yetkili kişiler ahali çoğunluğunun Rum olduğunu söyleyemezler. İzmir çevresinde, iç bölgelerde halk tamamen Türk'tür. Yunan işgalinden sonra Aydın demir yoluyla Balçık'tan Ormulu'ya kadar boşalmış bölgeyi görmek, bu durumun açık bir örneğidir. Yunan kuvvetleri tarafından buralarda ayakta bir ev, köy bırakılmamıştır. Tarlalarda ürün toplayan bir kişi görülmemektedir. Ürün terk edilmiş ve çürümektedir. Bölge halkı, evlerini bırakıp bölgeyi terk etmiştir."

Bu metinden,

- I. Rapor, Türklerin haklılığını ortaya koymuştur.
- II. İngiliz Hükûmeti, kamuoyunu yanlış yönlendirmiştir.
- III. Yunanlar Wilson Prensiplerine uygun hareket etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

(MEB Şubat 2021)

35. Erzurum Kongresi kararlarından bazıları şunlardır:

- Kuvayımilliye'yi etken, millî iradeyi egemen kılmak esastır.
- Manda ve himaye kabul olunamaz.
- Mebusan Meclisinin bir an önce toplanması ve hükûmet işlerinin meclis denetiminde sürdürülmesini sağlamak için çalışılacaktır.
- Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.

Buna göre Erzurum Kongresi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülke bütünlüğünün korunacağı belirtilmiştir.
- B) Millî iradenin yönetime yansımaları hedeflenmiştir.
- C) Bağımsızlığın kayıtsız şartsız sağlanacağı ifade edilmiştir.
- D) İstanbul Hükûmeti'nin temsil gücünün artırılması amaçlanmıştır.

(MEB Şubat 2021)

36. İtilaf Devletleri ile İstanbul Hükûmeti arasında imzalanan Sevr Antlaşması'nın bazı maddeleri şunlardır:

- Boğazlar uluslararası bir komisyonun denetiminde olacak ve bütün devletlerin gemilerine açık bulundurulacaktır.
- Antalya, Burdur, Konya ve Isparta çevreleri İtalya'ya verilecektir.
- Irak, Ürdün, Filistin ve Hicaz İngiliz mandasına bırakılacaktır.

Buna göre Sevr Antlaşması ile ilgili,

- I. Türk tarafının Boğazlar üzerindeki egemenlik hakları kısıtlanmıştır.
- II. Türk milletinin bağımsızlığının korunması amaçlanmıştır.
- III. Misakımillî'ye aykırı maddeler içermektedir.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

(MEB Şubat 2021)

37.

Pontus Rum Cemiyeti Karadeniz Bölgesi'nde Samsun merkez olmak üzere bir Pontus Rum Devleti kurmayı amaçlamaktaydı. Bu doğrultuda kurdukları çetelerle Türk köylerini basarak Türklerin göç etmeleri için çalışıyor ve Yunanistan'dan getirdikleri göçmenleri bölgeye yerleştiriyorlardı.

Cemiyetin bu çalışmaları Wilson İlkeleri'nin,

- I. Yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak alınmayacak.
- II. Osmanlı Devleti'nin Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerine kesin egemenlik hakkı tanınacak, Türk olmayan milletlere ise kendi kendini yönetme hakkı verilecek.
- III. Denizlerin karasuları dışında kalan bölümleri, savaşta ve barışta herkesin özgür ve serbest kullanımına açık olacak.

maddelerinden hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

(MEB Mayıs 2021)

38. Aşağıda İngiliz ve Rus hükümdarlarının I. Dünya Savaşı öncesinde Osmanlı Devleti ile ilgili görüşlerine yer verilmiştir.

Sanayi İnkılabı'nı ilk gerçekleştiren ve en fazla sömürgeye sahip olan devletiz, "üzerinde güneş batmayan ülke" olarak tanındık. Sömürgelerimizi diğer devletlere kaptırmamak için güçlü bir donanmamız vardı. Osmanlının elindeki Orta Doğu petrol alanları, oldukça ilgimizi çekiyordu.

İngiltere Kralı
V. George (Corc)

En büyük amacımız Osmanlı yönetimindeki Boğazları ele geçirip sıcak denizlere inmekti. Balkanlarda hâkimiyet kurmaya çalıştık. Osmanlı topraklarında yaşayan ve soydaşlarımız olan Slavları kendi amaçlarımız doğrultusunda yönlendirdik.

Rus Çarı
II. Nikola

Buna göre aşağıdakilerden hangisi İngiltere ve Rusya'nın Osmanlı Devleti üzerindeki amaçlarından biri değildir?

- A) Balkanlarda isyanlar çıkarmak
- B) Yer altı kaynaklarını ele geçirmek
- C) Kendi yanlarında savaşa çekmek
- D) Panslavizm politikasını gerçekleştirmek

(MEB Kasım 2021)

39. Mustafa Kemal, halkı işgallere karşı bilinçlendirmek amacıyla yayımladığı Havza Genelgesi'yle,
- İzmir'in işgali başta olmak üzere mitingler düzenlenerek işgallerin protesto edilmesini
 - Gösteriler sırasında Hristiyan halka karşı herhangi bir saldırı ve düşmanlık yapılmamasını
 - İstanbul Hükûmeti ve büyük devletlerin temsilcilerine protesto telgrafları çekilmesini
 - Askerî ve millî teşkilatların hiçbir şekilde kapatılmamasını, komutaların devredilmemesini, silah, cephane ve diğer araçların hiçbir şekilde elden çıkarılmamasını istedi.

Buna göre Mustafa Kemal'in, Havza Genelgesi ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Osmanlı ordusunun dağıtılmasını önlemeyi
- B) Mebusan Meclisi seçimlerinin güvenli bir ortamda yapılmasını
- C) İşgallerin haksızlığı konusunda halkın bilinçli hareket etmesini
- D) Halkın toplumsal karışıklığa meydan verecek girişimlerden uzak durmasını

(MEB Kasım 2021)

40. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Osmanlı ordusunun dağıtılması, ülkenin dört bir yandan işgal edilmesi ve Osmanlı Hükûmetinin işgallere sessiz kalması üzerine Türk halkının bir araya gelerek oluşturduğu bölgesel direniş kuvvetlerine Kuvâ-yı Millîye adı verilmiştir. Bu düzensiz birlikler aslında Türk halkının işgalcilere ve İstanbul Hükûmetine karşı en tabii tepkisi sonucunda ortaya çıkmıştır. Ana hatlarıyla Kuvâ-yı Millîye'yi oluşturan gruplar şunlardır:

- 1- Subaylar ve bürokratlar
- 2- Efeler ve zeybekler
- 3- Çeşitli mesleklere mensup gönüllüler
- 4- Din adamları ve halkın ileri gelenleri
- 5- Köylüler

Buna göre Kuvâ-yı Millîye birlikleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İşgalci güçlerin Anadolu'dan çıkarılmasını sağlamıştır.
- B) Türk halkının içinde bulunduğu koşullar sonucunda oluşmuştur.
- C) Toplumun farklı kesimlerinden insanların katılımıyla kurulmuştur.
- D) Ortaya çıkmasında Türk halkının vatanseverlik ve milliyetçilik duyguları etkili olmuştur.

(MEB Kasım 2021)

41. Milliyetçilik düşüncesinin etkisiyle Osmanlı Devleti ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun yönetimi altında yaşayan milletler, kendi devletlerini kurmak için isyan etmişti. Bu isyanlar Balkanlardaki Slavları kendi yönetimi altında birleştirmek isteyen Rusya tarafından da destekleniyordu. Bunun yanı sıra Rusya'nın sıcak denizlere inmek için Boğazları ve İstanbul'u ele geçirme gibi projeleri de vardı. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve Osmanlı Devleti ise Rusya'nın bu hayallerinin önüne geçebilmek için Almanya ile yakınlaşmak zorunda kalmıştı.

Bu duruma göre milliyetçilik fikrinin aşağıdaki gelişmelerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Devletler arasında ittifakların oluşmasına
- B) Sömürgecilik hareketlerinin başlamasına
- C) Balkanlarda hâkimiyet mücadelesinin yaşanmasına
- D) Çok uluslu devletlerde bağımsızlık hareketlerinin ortaya çıkmasına

(MEB Kasım 2021)

42.

Anadolu Ajansının İlk Haberi!

12 Nisan 1920

“Devlet merkezimizin düşman işgali altına geçmesi üzerine Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti’nin azim ve kararlılığı içinde yiğitçe harekete geçtiği şu sıralarda din ve vatan kardeşlerimizin en doğru haber ve bilgiler alabilmelerini sağlamak için kurulan Anadolu Ajansı, bugünden itibaren göreve başlıyor.”

Anadolu Ajansının bu ilk haberine göre,

- I. Halkın işgallere karşı direniş gösterdiği
- II. Bağımsızlık mücadelesine katılımın artırılmak istendiği
- III. Millî Mücadele’nin haklılığının anlatılmaya çalışıldığı

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

(MEB Kasım 2021)

43.

MİLLÎ MÜCADELE’DEKİ TARİHÎ KARARLAR

<p>Havza Genelgesi 28 Mayıs 1919</p> <p>Anadolu’daki işgaller protesto edilmelidir.</p>	<p>Amasya Genelgesi 22 Haziran 1919</p> <p>Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.</p>	<p>Erzurum Kongresi 23 Temmuz 7 Ağustos 1919</p> <p>Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.</p>
<p>Sivas Kongresi 4-11 Eylül 1919</p> <p>Kuvâ-yı Millîye’yi tek kuvvet tanımak ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır.</p>	<p>Misak-ı Millî 28 Ocak 1920</p> <p>Siyasi, adli ve mali gelişmemize engel olacak sınırlamalar kaldırılacaktır.</p>	<p>Teşkilat-ı Esasiye Kanunu 20 Ocak 1921</p> <p>Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir.</p>

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Tam bağımsızlık ve toprak bütünlüğünü amaçlayan kararlar alınmıştır.
- B) Mücadelede halkın iradesine ve katılımına önem verilmiştir.
- C) İşgalci kuvvetlere karşı uzlaşmacı bir tavır sergilenmiştir.
- D) Yeni bir Türk devletinin temelleri atılmıştır.

(MEB Şubat 2022)

44. Nutuk'ta Havza Genelgesi ile ilgili şu bilgilere yer verilmiştir:

“İzmir'in ve ne yazık ki Manisa ve Aydın'ın işgali, gelecekteki tehlikeyi daha açık hissettirmiştir. Ülke bütünlüğümüzün korunması için ulusal coşkunun daha canlı olarak gösterilmesi ve devam ettirilmesi gerekmektedir. Yaşayışımızda ve ulusal bağımsızlığımızda gedikler açan işgal ve kendi topraklarına katma gibi olaylar bütün ulusa kan ağlatmaktadır. Üzüntüler ve acılar dindirilemiyor. Sindirilemez ve katlanılamaz olan bu durumun derhâl giderilmesinin bütün uygar uluslarla büyük devletlerin adalet ve etkisinden sabırsızlıkla beklendiğini göstermek amacıyla, önümüzdeki hafta içinde büyük ve heyecanlı mitingler yapılarak ulusal gösterilerde bulunulması ve düzenlenen ulusal gösterilerde terbiye ve ağırbaşlılığın titizlikle korunması ve Hristiyan halka karşı saldırı, gösteri ve düşmanlık gibi tavırlar alınmaması zorunludur.”

Bu bilgidan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İşgallerin artacağına dair endişe duyulmaktadır.
- B) Yeni bir devletin kurulması gerektiği ifade edilmiştir.
- C) Vatanın bağımsızlığının tehlikede olduğu belirtilmiştir.
- D) Düzenlenecek mitinglerle millî bilinç uyandırılmak istenmiştir.

(MEB Şubat 2022)

45. Mustafa Kemal'in işgaller karşısındaki düşünceleri şöyledir:

“...Türk ata yurduna ve Türk'ün bağımsızlığına saldıranlar kimler olursa olsun onlara bütün ulusça silahlı olarak karşı çıkmak ve onlarla savaşmak gerekiyordu. Bu önemli kararın bütün gereklerini ilk gününde açıklamak elbette yerinde olamazdı. Uygulamayı birtakım evrelere ayırmak ve olaylardan yararlanarak ulusun duygu ve düşüncelerini hazırlamak ve adım adım ilerleyerek amaca ulaşmaya çalışmak gerekiyordu...”

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Vatanın bir bütün olarak savunulmasını gerektiğini belirtmiştir.
- II. Egemenliğin millete ait olduğunu vurgulamıştır.
- III. Mücadelenin belirli bir plan dâhilinde yürütülmesi gerektiğini savunmuştur.
- IV. Türk halkının işgaller karşısında bilinçlenmesini amaçlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II ve III
- B) I, II ve IV
- C) I, III ve IV
- D) II, III ve IV

(MEB Mart 2022)

46. Aşağıda millî varlığa düşman cemiyetlerden bazıları verilmiştir.

İngiliz Muhipleri Cemiyeti

Osmanlı Devleti'nin İngiltere'nin koruması altında varlığını devam ettirmesi gerektiğini savunmuştur.

Wilson Prensipleri Cemiyeti

ABD gibi güçlü bir devletin koruyuculuğunda Osmanlı Devleti'nin kurtulabileceği düşüncesini savunmuştur.

Verilen bilgilere göre bu cemiyetlerin,

- I. bağımsızlık,
- II. manda ve himaye,
- III. sömürgecilik

düşüncelerinden hangilerine ters düştüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

(MEB Mart 2022)

47. Birinci Dünya Savaşı başladığında İngilizlerin “bağımsız devlet kurma” vaadinden etkilenen Mekke Emiri Şerif Hüseyin Osmanlı Devleti’ne isyan etti. Bu durum üzerine Medine’ye gönderilen Fahrettin Paşa, son derece kısıtlı imkânlarla rağmen iki buçuk yıl isyancılara karşı Medine’yi savundu ve tüm Medinelilerin önünde şunları söyledi: “Biliniz ki kahraman askerlerim İslam’ın göz bebeği olan Medine’yi son fişegine, son damla kanına, son nefesine kadar savunmaya ant içmiştir.” Bu kararlilikla I. Dünya Savaşı bitene kadar Medine’yi teslim etmeyen Fahrettin Paşa, Mondros Ateşkes Antlaşması’nın imzalanmasından ancak aylar sonra İstanbul hükûmetinden gelen emirle Hicaz-Yemen Cephesi’nden çekilmişti.

Bu metinden,

- I. Osmanlı Devleti’ndeki bazı yöneticiler İngilizlerin kışkırtmalarından etkilenmiştir.
- II. Ateşkes antlaşmasıyla barış sağlanmış ve İngilizler Hicaz’dan çıkarılmıştır.
- III. Hicaz-Yemen Cephesi’nde isyancılara karşı başarılı bir müdafaa yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

(MEB Kasım 2022)

48. Birinci Dünya Savaşı sonucunda Osmanlı Devleti, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, Rusya Çarlığı ve Alman İmparatorluğu gibi çok uluslu devletler önemli topraklar kaybederek parçalandılar. Bu devletlerin topraklarında Türkiye, Yugoslavya, Polonya, Çekoslovakya, Litvanya ve Estonya gibi devletler kuruldu. Emperyalizm, savaş sonrasında “manda ve himaye” adı altında devam etti. Galip devletler yenilen devletlerden “onarım ücreti” adı altında ödenmesi mümkün olmayan savaş tazminatları istedi. Bu savaştan şehirler ve burada yaşayan siviller olumsuz etkilendi. Ekonomik sıkıntılar başgösterdi. Ayrıca Almanya ve İtalya başta olmak üzere pek çok Avrupa ülkesinde totaliter (baskıcı) rejimler ortaya çıktı.

Bu bilgilere göre Birinci Dünya Savaşı’nın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Emperyalist devletler arasındaki rekabet devam etmiştir.
- B) Savaş, cephe ardındaki sosyal hayatı olumsuz etkilemiştir.
- C) Savaştan sonra Avrupa’da demokratik sistemler yaygınlaşmıştır.
- D) Çok uluslu devletler parçalandığından Avrupa’nın siyasi sınırları değişmiştir.

(MEB Kasım 2022)

49. Büyük Millet Meclisinin, iç ayaklanmaları bastırmak ve otoritesini kabul ettirmek için aldığı tedbirlerden bazıları şunlardır:

- Halkı, Millî Mücadele konusunda doğru bilgilendirmek için Anadolu Ajansı’ndan ve bazı gazetelerden yararlanıldı.
- Ankara müftüsü Rıfat Börekçi ve birçok müftü tarafından Millî Mücadeleyi destekleyen fetvalar yayımlandı.
- Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkarıldı.
- Asker kaçaklarını ve isyancıları yargılamak için üyeleri Meclis içinden seçilen İstiklâl Mahkemeleri kuruldu.

Bu tedbirlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Basın yayın kuruluşlarından yararlanılmıştır.
- B) Millî bilinç uyandırılmaya çalışılmıştır.
- C) Din adamlarından destek alınmıştır.
- D) Güçler ayrılığı ilkesi uygulanmıştır.

(MEB Kasım 2022)

50. Aşağıdaki görselde İstiklâl Harbi gazetesinin 1919 yılında yaptığı haberlerin yeni alfabe ile örnekleri verilmiştir.

Bu gazete haberlerinden,

- I. İzmir'in işgal edildiği
- II. Tüm cemiyetlerin tek çatı altında birleştirildiği
- III. Anadolu'da yerel direniş hareketlerinin başladığı
- IV. İstanbul Hükûmetinin, Millî Mücadele'ye karşı çıktığı

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I, II ve III B) I, II ve IV C) I, III ve IV D) II, III ve IV

(MEB Kasım 2022)

51. Mustafa Kemal, Sivas Kongresi sırasında "Vatan ve milletin kurtuluşunu amaçlayan zorlayıcı sebepler, sizleri bunca zahmet ve engel karşısında Sivas'ta topladı. Millî Meclisin henüz toplanmamış olduğu bir sırada, baskı altına alınmış ve bağımsızlığını kaybetmiş olan Hükûmet Merkezinin (İstanbul Hükûmeti) millî amaçlara aykırı bazı dış tekliflere razı olma ihtimaline karşı Erzurum ve Sivas Kongrelerinin millî ruhu temsilen toplanması, şüphesiz ki kurtuluşa götüren iyi bir işarettir." demiştir.

Mustafa Kemal, bu sözlerinde aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Manda ve himayenin reddedilmesine
- B) Sivas Kongresi'nin toplanma amacına
- C) Erzurum'da ulusal kararların alınmasına
- D) Temsil Heyetinin yetkilerinin artırılmasına

(MEB Aralık 2022)

53. Birinci Dünya Savaşı'nın genel nedenlerinden biri de Sanayi İnkılabı'nın sonucunda ham madde ve pazar arayışının artması ve böylece sömürgecilik yarışının şiddetlenmesidir.

Birinci Dünya Savaşı'nın aşağıdaki sonuçlarından hangisi bu durumun devam ettiğini gösterir?

- A) Millî devletlerin kurulması
- B) Yeni rejimlerin ortaya çıkması
- C) Milletler Cemiyetinin faaliyete geçmesi
- D) Manda ve himaye sisteminin oluşturulması

(MEB Aralık 2022)

54.

6. Ekim 1919'da Sivas'ta bulunduğu sırada, Kilikya bölgesindeki Fransız işgal kuvvetlerinin ve Ermenilerin yaptıkları taşkınlıkları ve zulmü haber alan Mustafa Kemal, Develi'ye (Kayseri), aşağıdaki gizli telgrafı çekmiştir:

"Develi Belediye Reisliğine,

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Temsil Heyeti, Kilikya Kuva-yı Milliye Komutanlığına Binbaşı Kemal Bey'i, yardımcılığına da Yüzbaşı Osman Nuri Bey'i atadı. Millî görevlerinin devamı süresince Kemal Bey, Kozanoğlu Doğan Bey takma adını; Osman Bey de Aydınöğütü Tufan Bey takma adını kullanacaktır. Millî görevlerinde her türlü yardımlarınızı esirgememenizi önemle rica ederiz."

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
Temsil Heyeti namına Mustafa Kemal

Bu telgraftan Temsil Heyeti ile ilgili,

- I. Yürütme organı gibi hareket ettiği
- II. Düzenli ordunun kuruluş çalışmalarını tamamladığı
- III. İşgalcilerle yapılacak mücadelede gizliliğe önem verdiği

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

(MEB Ocak 2023)

55. Murat öğretmen inkılap tarihi dersinde öğrencilerine "I. Dünya Savaşı başladığında Osmanlı Devleti; tarafsız olduğunu açıklamış, boğazlardan geçişi kapatmış, ülke genelinde seferberlik ilan etmiş ve kapitülasyonları kaldırmıştır." bilgisini vermiş ve "Osmanlı Devleti'nin aldığı bu tedbirlerin amacı neydi?" sorusunu yönelmiştir.

Murat öğretmenin öğrencilerine sorduğu soruya verilen aşağıdaki cevaplardan hangisi yanlıştır?

- A) İtilaf Devletleriyle yakınlaşma
- B) Başkentin güvenliğini sağlama
- C) Ekonomik sömürden kurtulma
- D) Savaşa girme ihtimaline karşı hazırlıklı olma

(MEB Şubat 2023)

56. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İtilaf Devletleri, gerçekleştirdikleri işgallerle ateşkesin ağır şartlarına dahi uymayacaklarını açıkça ortaya koymuşlardı. Bu işgallerin giderek yaygınlaşması ve Hükûmetin işgalcilere karşı kayıtsız kalması üzerine Türk halkı, vatanını korumak ve bağımsızlığını elde etmek için harekete geçmişti.

Anadolu ve Rumeli'de,

- I. Millî cemiyetlerin kurulması
- II. İşgalleri protesto etmek için mitinglerin düzenlenmesi
- III. Kuvâ-yı-Millîye adı verilen silahlı direniş kuvvetlerinin oluşturulması

faaliyetlerinden hangileri Türk halkının bu duruma tepkisinin bir göstergesidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

(MEB Şubat 2023)

57.

“Amasyalılar!

Padişah ve Hükûmet, İtilaf Devletleri'nin elinde esirdir. Memleket elden gitmek üzeredir. Bu kötü vaziyete çözüm bulmak için sizlerle iş birliği yapmaya geldim. Düşmanlarımızın Samsun'dan yapacakları herhangi bir çıkarma hareketine karşı ayaklarımıza çarıklarımızı çekecek, dağlara çekilecek, vatanımızı en son kayasına kadar müdafaa edeceğiz.”

Amasya'da yaptığı bu konuşmadan hareketle Mustafa Kemal için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vatanın kurtuluşu için çareler aramaktadır.
- B) Türk halkını mücadeleye teşvik etmektedir.
- C) İstanbul hükûmetinin emrine uygun davranmaktadır.
- D) Olası bir işgale karşı vatanın savunulacağını dile getirmektedir.

(MEB Şubat 2023)

58. Amasya Genelgesi'nin yayımlanmasından bir süre sonra Osmanlı Devleti'ndeki tüm askerî görev ve yetkilerinden istifa eden Mustafa Kemal, Erzurum Kongresi sonrasında içinde bulunduğu durumu şu sözlerle belirtmiştir:

“Erzurum'da ve kongrede gördüğüm samimiyet, mertlik ve fedakârlık, azim ve iman, beni doğrusu çok cesaretlendirdi. Memleketimi kurtarmak yolundaki cesaretimi artırdı. Erzurum'a ilk geldiğim günkü vaziyetimi biliyorsunuz. Ben burada rütbemi, resmî mevkimi, üniformamı attım ve bütün kâinata millette bir fert olduğumu ilan ettim. Arkadaşlarım da böyle. Üniformalı olanlar üniformalarını, memur olanlar memuriyetlerini terk ettiler. Hepsine minnettarım ve hepsinin takdîrkarıyım. Şu hâlde ihtirassız, yalnız vatan ve memleket selametini gaye edinen insanlar olarak çalışıyoruz. Allah koruyucumuzdur. Mutlaka muvaffak olacağız.”

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mustafa Kemal ve arkadaşları, Millî Mücadele'yi kararlılıkla sürdürmüştür.
- B) Osmanlı hükûmetinin verdiği siyasi destek Millî Mücadele'yi güçlendirmiştir.
- C) Mustafa Kemal, askerlikten istifa kararını Amasya Genelgesi'yle açıklamıştır.
- D) Erzurum Kongresi, Anadolu'nun her vilayetinden seçilmiş temsilcilerle toplanmıştır.

(MEB Mart 2023)

59. Sivas Kongresi'nde millî cemiyetlerin "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Cemiyetin amacı Osmanlı Devleti'nin tamamını korumak; saltanatı, hilafeti ve millî bağımsızlığı temin etmek için Kuva-yı Milliye'yi etkin ve İrade-i Milliye'yi hâkim kılmaktır.

Bu kararın aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenemez?

- A) Bölgesel kurtuluşu hedeflemeye
- B) Kurtuluş mücadelesini daha etkin kılmaya
- C) Millî Mücadele'yi tek merkezden yönetmeye
- D) Halkın Anadolu hareketine desteğini artırmaya

(MEB Mart 2023)